

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. Kaina: 300 Rs.

Prenumeratos kaina:

Brazilijoje metams 12 miliečių, pusmečiui 6500g
Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 miliečių, pusei
8 mlr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr. pusmečiui 10

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

11-ti METAI.

SAO PAULO, 1930 m. Spalių - Outubro mėn. 17 d.

NR. 54 (575)

Lietuvos Kariuomenė VILNIUJE HITLERIS VĖL NORI TAIKOS. SOVIETU-SUOMIU SANTY- KIAI. ATVYKO NAUJAS LIETUVOS MINISTRAS.

Lietuvos kariuomenė jau Vilniuje.

Telegrama iš Kauno praneša, kad spalio 16 dieną Lietuvos kariuomenė įžengė į Vilniaus kraštą. Šiandien, tai yra spalio 17 dieną, Lietuvos kariuomenė užėmė Vilniaus miestą. Šiandien, pirmą kartą po 19 metų Vilniuje, Gedimino kalne iškelta Lietuvos vėliava.
Naujausias žinios praneša, kad Lietuvos kariuomenė jau užėmė beveik visą Vilniaus

kraštą. Sovietų kariuomenė iš Vilniaus miesto ir krašto pasitraukė.

Visame Vilniaus krašte Lietuvos kariuomenė buvo sutinkama su didžiausiu entuziazmu. Ypatingai džiaugiasi Vilniaus krašto lietuviai, kurie tiek metų vergavę vėl laisvai atsiduso. Lietuvos sovietinės grįžimu Lietuvai džiaugiasi viso pasaulio lietuviai.

Lietuva reikalauja Klaipėdos ir Suvalkų.

Laikraščiai praneša, kad Lietuva artimiausiu laiku pareikalavimą Vokietijai reikalavimą sugrąžinti Klaipėdą su uostu Klaipėdos kraštą ir Suvalkus, kurie dabar, po Lenkijos palikimo tarp vokiečių ir sovietų, liko priskirti prie Vokietijos.

Laikraščiai rašo, kad Lietuvos reikalavimus dėl Klaipėdos ir Suvalkų pažadėjo patvirtinti sovietų Rusija. Esą, Sovietų Rusija yra nusistačiusi, kad Klaipėda ir Suvalkai atiduoti Lietuvai. Ką pasakys į tokius reikalavimus Vokietija, tuo tarpu dar oficialių žinių nėra. Jei Vokietija, Sovietų spaudžiama, tikrai grąžintų Lietuvai Klaipėdą ir Suvalkus, tai Lietuvos Respublika vėl tvirtai atsistotų ant kojų. Klaipėdos užgrobimas Lietuvai atnešė labai daug nuostolių. Klaipėdą atgavus, Lietuva galėtų žymiai sustiprėti ekonomiškai. Ekonominiu atžvilgiu Klaipėda Lietuvai yra svarbesnė už Vilnių. Jei pasiseks Klaipėdą ir Suvalkus atgauti, tai Lietuva bus atgavusi visas okupuotas savo sritis ir pasidarys žymiai didesnė valstybė.

Naujas Hitlerio taikos planas.

Naujausias žinios praneša, kad Hitleris sugalvojo pasiūlyti anglams ir prancūzams naują taikos planą. Jei ir toliau anglai ir prancūzai neatsitiktai taikintis, tai Vokietija susikviesiantis konferencija, kurioje turėtų dalyvauti Sovietų Rusija ir Italija. Hitleris jau senai deda pastangas,

kad kaip nors įtrauktų Italiją į karą prieš sąjungininkus, bet tas jam visai nevyksta. Musolini, matyti, yra daug gudresnis už Hitlerį. Jis matydams vokiečių pralaimėjimą visai nenori kištis į karą ir laikosi griežto neutralumo.

Lietuva gali būti vokiečių - rusų karo priežastimi.

Jei ištikrųjų Lietuva pareikalavimus patenkinti, tai padaryti vokiečius gali priversti ginklu Sovietų Rusija. Daug kas spėja, kad visos Sovietų draugingumo sutartys su vokiečiais yra laikinai pobūdžio ir jų amžius labai neilgas.
— Laikraščiai praneša, kad Varšuvos miestas taip sunaikintas, kad jo ir po daugelio metų nepavyks atstatyti.

reikalavimus patenkinti, tai padaryti vokiečius gali priversti ginklu Sovietų Rusija. Daug kas spėja, kad visos Sovietų draugingumo sutartys su vokiečiais yra laikinai pobūdžio ir jų amžius labai neilgas.

— Laikraščiai praneša, kad Varšuvos miestas taip sunaikintas, kad jo ir po daugelio metų nepavyks atstatyti.

Lietuvos Ministras Pietų Amerikai Dr. Kazys Grauzinis.

Atvyko naujas Lietuvos Ministras Pietų Amerikai p. K. Grauzinis.

Praeitą sekmadienį, spalio 15 dieną pro Santos uostą pravažiavo naujai paskirtas Lietuvos Ministras Pietų Amerikai p. Dr. Kazys Grauzinis. Su p. Ministru pasimatyti į Santos uostą buvo nuvykęs Lietuvos Konsulas p. A. Polišaitis, mok. J. Jurgilas, „Lietuvio“ red. St. Vanevičius ir K. Ambrozevičius. P. Ministras su visais maloniai pasikalbėjo ir pažymėjo, kad netrukus atvyks į Braziliją įteikti Ponui Brazilijos Respublikos Prezidentui savo įgaliojimo raštus. Tai proga P. Ministras žadėjo aplankyti ir S.

Paulo lietuvių koloniją. Naujasis Ministras p. Dr. Grauzinis keletą metų buvo Lietuvos Pasiuntiniu prie Vatikano, kur pasižymėjo dideliais diplomatiniais gabumais. P. Ministras malonėjo suteikti „Lietuvio“ redaktoriui įdomų pasikalbėjimą, kuri įdėsimė šios savaitės antroje penktadienio laidoje. Naujam Ministrui p. Dr. Grauziniui atvykus į Buenos Aires, buvęs Ministras p. J. Aukštuolis ir Pasiuntinybės sekretorius p. Br. Blavieščiūnas išvyksta į Lietuvą.

Raudonoji propaganda vokiečių laivuose.

Iš Šveicarijos pranešama, kad įvairiuose Vokietijos laivuose nežinomi asmenys priėmė daugybę komunistinių proklamacijų, kuriuose raginami darbininkai ir kareiviai sukilti prieš Hitlerio tyraniją. Esą suimta daug asmenų. Vokiečių policija veda stropų tyrimą.

— Naujausias žinios praneša, kad Sovietų santykiai su Suomija paskutiniu laiku sušvelnėjo. Spėjama, kad pasiseks visus reikalus išspręsti taikiu būdu. Sovietai Suomijai stato nedidelius reikalavimus, kuriuos Suomija galėsianti priimti.

— Naujoji Lenkijos valdžia įsikūrė Paryžiuje. Buvusieji svetimų valstvybių ambasadoriai ir atstovai Varšuvoje, dabar persikėlė į Paryžių.

A diplomacia allemana no Baltico.

LONDRES, 14 (Reuter — Agencia Inglesa.) — „A retirada das minorias allemans do Baltico constitue a segund a grande derrota da politica germanica desde o inicio da guerra — diz hoje o „Times“, em artigo de fundo.
A primeira — afirma o articulista — ocorreu quando o plano allemão para o estabelecimento de um protectorado polonez, estendendo-se aos campos petroliferos da Galicia, mallogrou por completo ante a pressao sovietica. Foi esse facto que levou os paizes do sudeste europeu a se aproximarem de Moscova em vez de Berlim. A de agora tera talvez maiores consequencias, e bem desastrosas para o prestigio do nazismo na Europa porque o litoral baltico ha seculos estava intimamente ligado a Prussia.

Toda aquella região sem pre esteve dentro da esphera de influencia allemana e os dirigentes allemães sempre declararam abertamente que ella coostituia o verdadeiro campo de expansao do „espao vital“ germanico. E' objecto agora de duvidas a influencia que devera predominar nos paizes abacoona dos pela Alemanha.
O recente accordo entre a Russia Sovietica de um lado e a Esthonia, a Lettonia e a Lithuania, de outro — deixa-lhes uma independencia politica e ideologica. Entretanto, o poder militar dos sovietos significa que apenas Moscova exorcera doravante completa influencia no Baltico, dahi varrendo, por completo, toda e qualquel influencia germanica“.

A REPRESENTAÇÃO DE BRASIL JUNTO AO GOVERNO NO POLONEZ.

Communica o Serviço de Imprensa do Itamaraty: „O Itamaraty, quando recebeu communicação da instalação do governo da Polonia em Paris, deu instruções ao ministro do Brasil em Varsovia para que se transportasse para a França, affim de continuar a exercer as suas funções junto ao governo polonez. O sr. Joaquim Eulalio do Nascimento e Silva, após haver pasado as ferias que lhe competiam, em Athenas partiu hontem para a capital franceza affim de occupar o seu posto“.

COMMEMORAÇÕES DO CINCOENTENARIO DA REPUBLICA.

O sr. Oswaldo Aranha, ministro das Relações Exteriores, resolveu designar uma comissão para organizar a participação do Itamaraty nas commemorações do cincoentenario da Republica.

Integram a comissão o embaixador Muniz de Aragão e o secretario Renato de Mendonça.

CONFERENCIA DE IMIGRAÇÃO.

Fui designado o embaixador do Brasil em Washington sr. Carlos Martins Pereira de Souza, para representar o Brasil na Conferencia de Imigração a realizar-se na capital dos Estados Unidos.

A PROXIMA CONFRENCIA DOS PAIZES NORDICOS.

STOCKOLMO, 12 (Reuter — Agencia Inglesa) — A população desta capital e toda a população sueca manifestam a sua gratidão ao rei da Suecia pela sua idéa de convocar uma conferencia de quatro potencias, que se devera realizar em Stockolmo na proxima quarta-feira. A conferencia tem por fim demonstrar ao mundo a união dos povos nordicos e a commundade de seus interesses.

Bucarest — De Bucarest informam, que nas cidades e aldeias da Galicia ucraniana os commissarios bolchevistas reuñem nas praças publicas os homens, exigindo de cada um seu nome sobrenome, idade e profissao. Depois verificado pelas mãos se trata-se efetivamente de trabalhadores ou intelectuais.

Todos os que tem as mãos limpas são separados e depois de rigorosos interrogatorios sobre suas convicções politicas e disposições quanto os sovietos — expulsos da região. Correm rumores, que eles serão enviados para o interior do „paraizo bolchevista“.

Os novos navios de guerra brasileiros „Carioca“ e „Carnanóa“ partiram do Rio em direção ao norte, onde vão fazer o patrulhamento das aguas brasileiras

— [Talin (Estijos sosting) atvyko pirmieji Sovietų Rusijos karo laivai.

DĒL SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJOS IR „KADERNETŲ“.

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti „carteira de identidade para estrangeiro modelo 19“.

70\$000.

Interesanai reikalinga tik išsiimti „atestado de residência“ iš vietinės policijos deligacijos. Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Kreipiantis pas mus nesugaišite laiko ir sutaupysite pinigus. Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudymus (certidao da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro. Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, prašymų reikalais kreiptis į „Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agencia Ralickas rua dos Gusmões nr. 324. Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 10 iki 12 val. „Lietuvio“ redakcija galima kreiptis vakarais nuo 8 iki 10 val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS
Rua Silva Pinto, 264 sobr.
São Paulo. Tel. 5-4954
Diplomuotas Europoje ir São Paulo, su daugeliu metų praktikos. — Blombuoja dantis už 108000 su parcelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 58000 Atidaryta diena ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“
Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė patidinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua S. Caetano, 447 (sen. nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

LITUOVIAI IR SVETIMŠALIAI,
Pasy vertimas tik 9\$800
PRISIEKUSIS VERTĖJAS
Dr. Genoplos Moreira da Silva
RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 3) Tel. 2-0226 S. Paulo.

LIJAUS RUTKAUSKO
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA
„ROYAL“
Darba greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius LITUVIAMS NUOLAIDA.
Išvairiausią medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasiūlymą ir išsimokėjimui LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!
Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Dr. Paulo Licciardi
Casa Gydytojas-Operatorius
Gydymas KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESIŲ PERTRUMPUMŲ, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gydymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir ūminė GONOREJA gydoma pagal naujausią medicinos prognozę. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Bėrimas anemijos, liūsumo, negalavimų, lytiško silpnumo. Bendra chirurgija.
Gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444
Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTI NAMUS BET KURIO VALANDA DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin
ADVOKATAS
(Diplomuotas São Paulo fakulteto)
Gydo ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir juridiniai reikalai.
Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.i
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.
KALBA LIETUVIŠKAI.

AUTIEČIAI

Savo pačių naudai kreipkitės į „Lietuvio“ redakciją šiais reikalais:
Norėdami užsiregistruoti ir išsiimti svetimšalio pasą (carteira de identidade para estrangeiro.)

Norėdami išgauti liudymą (Certificado de desembarque) iš Santos ar Rio de Janeiro uosto policijos ir imigracijos įstaigų.

Norėdami gauti savo senojo paso, parašyti Lietuvos Konsulate, vertimą ir paruošiami vertimus legalizacijos ir kitiems reikiams. Uždėję visus reikiamus dokumentus ir pasų vertimus, turėsite gauti pasą greičiau ir pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS

Norėdami gauti savo senojo paso, parašyti Lietuvos Konsulate, vertimą ir paruošiami vertimus legalizacijos ir kitiems reikiams. Uždėję visus reikiamus dokumentus ir pasų vertimus, turėsite gauti pasą greičiau ir pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS

Norėdami gauti savo senojo paso, parašyti Lietuvos Konsulate, vertimą ir paruošiami vertimus legalizacijos ir kitiems reikiams. Uždėję visus reikiamus dokumentus ir pasų vertimus, turėsite gauti pasą greičiau ir pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS

Norėdami gauti savo senojo paso, parašyti Lietuvos Konsulate, vertimą ir paruošiami vertimus legalizacijos ir kitiems reikiams. Uždėję visus reikiamus dokumentus ir pasų vertimus, turėsite gauti pasą greičiau ir pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“
RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 'yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SAŽINGAS. Prie siuvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius, kur siūvami paltai ir kostiumai. Ši siuvykla atidarė skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Lėbui pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaida. atlieka visus spaustuves darbus. Užeikite įsitikinti!

A. BUMBLIS
R. João Theodoro, 194 TEL. 4-3453

Seniausia lietuviška siuvykla mūsų kolonijoje.

Medžiagas perka didelėmis partijomis, todėl ir kostiumai mūsų siuvykloje pigiau, kaip kitur. Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių vilnonės medžiagos po 38\$ pusvilnonės — 18\$000 brimo medžiagos kelnės nuo 68\$000.
Didelis pasirinkimas gatavų darbinėjų rūbų. Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS Siuvykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo (prie Sorocabano st.)

S. PAULO — RIO DE JANEIRO TIK PER 11 VALANDŲ

moderniškais ir luksuosi niais autobusais. Autobusai puikiai sėdintys. Minkštos sedynės, tualetas, W. C., radio, baras ir t. t.
Pakeliui sustoja Taubatė, Guaratingueta, Bananal ir Poso Seco. Bilietas tik 65\$000. Į ten ir atgal 110\$000. Iš S. Paulo išeina kasdien 8 val. ryto ir į Rio atvyksta 7 v. vakaro. Iš Rio išvyksta 6 val. ryto ir į S. Paulo ateina 5 val. vakaro.

EXPRESSO S. PAULO—RIO DE JANEIRO.
Alameda Cleveland, 101 (prie Sorocabana stoties) Tel. 5-7795 S. Paulo.
Rio: Av. Rio Branco, 9° andar sala 333 Tel. 23-2858.

Daktaras

A. Jazara-Snege
(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerinės ir moterų ligos.
Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.
LADEIRA PORTO GERAL 12 sob. (kampus Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

DR. S. MEPTIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetininga Nr. 139 salė 8—9 Tel. 4-071

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIFE & SOARES
Alameda Barão de Limeira, 324
Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalis. Taiso, dazo ir nikeluoja motociklus ir jų dalis. Darbas greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų ir naujų motociklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite įsitikinti.
Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stambią nuolaidą.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316
Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinik-Visiškas genorejos gydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.I.C skirsto ir parduoda už mažą įsimokėjimo mokestį didelį daržą — chacara — kur yra tukščianci sių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduodamas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalo, daržų su geru malkų mir, kurį galima parduoti po 500 reisais metrą. Traukiniai išeina iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30' Rastinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais telrautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA „VILNIUS“

Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus kostiumus, paltus ir t. t. Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas. SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK PO 20\$000 Į MĖNESĮ. Mūsų siuvykloje galite pasiūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų.
Centras: Skyrius:
Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita 3027. Tel. 2-8854 60. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS. MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393
Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t. Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamašoms ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VISOSE STADIJOSE GYDOMA MODERNISKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ZEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas.
BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3° and Tel. 4-0218 São Paulo.
Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

Galite gauti papigintomis kainomis

Įvairių naujausių lietuviškų knygų — romanų, apsakų dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokštelių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PA PIGINTOMIS KAINOMIS.
Papuoškite savo kambarį sienas gražiais paveikslais ir lietuvišku vyčiu. Jie jums primins, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų knygų.
Knygos, paveiksai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami ir į provinciją (interiorą). Informacijas teikiame ir raštu laiškais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto ženklą už 400 reisų. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETUVIS“, RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SĂO PAULO.

